

Landskap: S k å n e..... Upptecknat av: Walter Welin.....
 Härads: Adress: Hovrättsnotarie
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: John Pape.....
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1889 i Helsingborg

Världens undergång.	s. 1.
Smuggling.	s. 1.
Julknyten. /Utklädningar.	s. 2.
Nötplockningsfesten.	s. 3.
"Invigning" i skolan.	s. 4.
Lekar i skolan.	s. 4.
Ungdomen och yrkena.	s. 5.
Vårfrudagen.	s. 6.
Fastlagen.	s. 7.
Slå katten ur tunnan.	s. 8.
Påskan.	s. 9.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 10.
Kristihimmelsfärdsdagen.	s. 11.
Pingst.	s. 11.
Trefaldigheten.	s. 11.
Midsommar.	s. 12.
Marknader i Helsingborg.	s. 13.
Jordbruk i Helsingborg.	s. 14.
Ijusfesterna.	s. 14.

Landskap: S k å n e *Upptecknat av:* Walter Welin
Härad: *Adress:* Hovrättsnotarie
Söcken: HÄLSINGBORG *Berättat av:* John Pape
Uppteckningsår: 1941 *Född år* 1889 *i* Hälsingborg

Märten.	s. 15.
Lucia.	s. 16.
Julen.	s. 17,18,19.
Nyåret.	s. 20.
Stjärngossar.	s. 21.
Tjugondagen.	s. 21.
Vad skrämdes man barnen med?	s. 22.
Namnsdag och födelsedag.	s. 22.
Jättar.	s. 23.
Sägner om troll.	s. 23.
Bäckahästen.	s. 23.
Varulvar.	s. 23.
Gastar.	s. 23.
Skävergummor.	s. 24.
Sägner om brott och ogärningar.	s. 24.
Silla-Bengt.	s. 25.
Busen Ancarcrona.	s. 26.
Bengt Scheer.	s. 27.
Stjärnkikaren.	s. 28.

Landskap: S. k. å. n. e. *Upptecknat av:* Walter Welin
Härad: *Adress:* Hovrättsnotarie
Söcken: HÄLSINGBORG *Berättat av:* John Pape
Uppteckningsår: 1941 *Född år* 1889 *i* Helsingborg

Offerkällor. s. 29.
Spöken och spökhistorier. s. 29.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8444 : /

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
— —

Världens undergång.

-När Helsingborg och Råå växte samman skulle världen förgås.

Smuggling.

-I Råå handlades det mycket med fisk och brännvin. Kvinnorna hade brännvinet i oxbläsor, som de gömde under sina vida klänningar. Det var smugglingssprit. En gumma satte sig en gång på en sådan blåsa med påföljd att den gick sönder. Den tog t.o.m. eld. Det finns än i dag många efterlevande till smugglare. Trafiken var nämligen rätt så omfattande.

ACC. N:R M 8444:2.

Landskap: S. k. å. n. e. Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Hovrättsnotarie John
Söder: HÄLSINGBORG Berättat av: Fape
Uppteckningsår: 1941 Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—•—

✓ Julknyten. /Utklädningar.

-I min farfars hem hade de julknyten, omvirade med halm,
som kastades in. Detta bruk förekom i flera familjer. Min
mormor klätte också ut sig, men jag blev då så rädd, att
traditionen upphörde.

ACC. N.R.

M 8444:3

Landskap: S k å n e..... Upptecknat av: Walter "elin.....
Härad: Adress: Hovrättsnotarie John
Söder: HÄLSINGBORG..... Berättat av: Pape.....
Uppteckningsår: 1941..... Född år 1889 i Hälsingborg.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nötblockningsfesten.

-Byn Filborna brukade inbjuda stadsungdomen här i Hälsingborg till nötblockning med bal efteråt. Dessa bjudningar förekom under 70- och 80-talen, ja, säkert tidigare. De ägde inte rum på någon bestämd dag utan när nötterna var mogna. De inbjudna trakterades rikligt. Byn Filborna tillhörde Hälsingborgs landsförsamling.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8444:4

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Söder: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pepe

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

"Invigning" i skolan.

-När man kom i skolan, så skulle man invigas, vilket skedde redan första dagen när det var snö. De äldre pojkena kom och tvättade en med snö, det var det hela. Läroverkspojkena i Hälsingborg kallades för "mättor" eftersom de voro mätta. Folkskolebarnen kallades för "grisar", och det var mycket vanligt med slagsmål mellan dessa bågge kategorier.

Lekar i skolan.

-Vi lekte en hel del lekar i skolan. Det förekom t.ex. torneringar, vilket gick så till att en pojke red på en annan. En var häst och en var ryttare. "Kasta valfisk" var en betydligt våldsammare lek. De stod då i två rader och höll händerna samman, och så kastades en liten lätt pojke upp i luften. "Jägare och hund" var också en omtyckt lek bland de yngre. En jägare hade ett spö, och en pojke var räv. Hundarna skulle sedan ta fast bytet. Själv var jag med om att bilda den första fotbollsklubben vid Hälsingborgs läroverk. Den hette "R V:s Fotbollsklubb" och bildades 1902. Sommaren 1903 var jag inackorderad i Tyskland, och där fick jag se ett par charmanta fotbollskängor. Jag köpte dem med mig hem, men en pojke ett par klasser högre upp provade dem med på-följd att jag inte fick dem igen förrän han tagit student-examen. När jag gick i VI² hade jag en kamrat, som var son till en postexpeditör. Varje rast samlades vi vid "Opie"-hålan, där han drog sina historier. Pojkar från alla möjliga klasser kom och hörde på honom när han berättade. I Hälsingborgs läroverk förekom däremot ingen pennalism e.d.

SKRIV endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8444:5.

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Lape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ungdomen och yrkena.

-Många pojkar gick tidigt till sjöss. De gick t.o.m. 5:e klass men sedan slutade de skolan och gick till sjöss. Några år efteråt kom de tillbaka och blev så sjökaptener.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8444:6

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Skokén: HÄLSINGBORG

Berättat av: Fape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen.

-Vårfrudagen firades inte på något särskilt sätt. Vi hade varken våfflor eller gädda. Inte heller lade vi oss vid dagsljus. Inte heller sade man att tranan bar ljus i säng eller tredje torsdagen i Tor träder tranan på Skånes jo'r. Tranan kom sannerligen inte med några gåvor till barnen, och inte heller klädde någon ut sig till trana.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8444:7

Landskap: S.k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓Fastlagen.

-Vi bröt inga björkris, som vi satte i vatten e.d. Men de risade varandra på skämt under fastan. Och så slog vi katten ur tunnan, Se särskilt ark!

Till fastan hade vi alltid bullar, som vi åt på måndagen. Pannkakor på tisdagen hade vi inte i mitt hem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 8444:8.

Landskap: S.k.å.n.e..... Uppleckt av: Walter Walin.....
Härad: Adress: Hovrättsnotarie John
Söcken: HÄLSINGBORG..... Berättat av: Pape.....
Uppteckningsår: 1941 Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J Slå katten ur tunnan.

-De gick från gården till gården, och i regel var de utklädda. Om inte annat så hade de medverkande vänt rockarha ut och in. I Hälsan, som var sommarrestaurang, hade de en flaskapunsch i tunnan. Ofta förekom slädpartier i samband med dessa kattutslagningar, och vanligen körde de då till Råå gästgivargård, där de haddebål. Mormor hade t.ex. varit med om slädparti själva midsommarafton. I slutet av 90-talet riggade de upp båtar, som sattes på medar. I Hälsingborgs museum finns en teckning från 70-talet, som just visar några sådana båtar på kälkar. För att återgå till dessa kattutslagningar, så slog de dels på olika gårdar här i staden, dels i Hälsan. Det har jag själv sett. Jag har själv varit med om det. På gårdarna var det mest pojkar som höll till, och de var utklädda... I Hälsan hade de vuxna gille efteråt, men det hade inte de unga. Jag har varit med i Södra Storgatan i Wingårdshus. Vi var sotade i ansiktet, det har jag "en dunkel aning om" .. Och så var vi utklädda. Vi hade dragit på oss vad vi kunnat få tag i.

ACC. N.R.

M 8444:9

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påskan.

-Uttrycket dymmeln hörde jag aldrig i min ungdom talas om. Vi hade aldrig skärtorsdagskål eller påskgröt. Inte heller ansåg vi att mjölkmat var farlig att förtäta långfredagen. Det är ett medeltida tabu! Äggen köptes på torget, och färg köptes i affärerna. I min farfars hem i Villa Menlösa vid Rååvägen användes lökskal, som bands om äggen. Farfar var från Halland.

-Brukade ni rulla ägg eller knacka ägg?

-Ingetdera i mitt hem. Inte heller förekom dylikt ute i det fria, men min mor talade om att hon rullat ägg i Hälsingborg, så sedan har förekommit. Påskharen talade ingen om, och inte heller klädde någon ut sig under påskan. Men skärtorsdagen firades på sitt sätt. I allmänhet var vi två stycken. Den ene hängde en sak på ett offer, och den andre skrek:

-Se , hon reser till Blåkulla!

Vi brukade klippa ut rakor och kvastar av papper, men det gick också mycket bra att ha ett par långa pappersremsor. Påskeldar tändes inte upp. På långfredagen fick man inte spela kort. Leka fick vi barn nog, men vi skulle vara stillsamma. De flesta gick i hög hatt, och det flaggades överallt långfredagess.

M. 8444:10.

ACC. N.R.

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

V Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Första maj var den första vårdagen. Siste april sjöng vi maj i by. Jag har själv varit med om det. De sjunger maj fortfarande men inte i samma utsträckning som förr. Vi gick omkring här i gårdarna i staden.

-Drack ni märg i benen?

-Ja, h e m m a. För vår del brukade vi dricka äggtoddy första maj på kvällen.

-Tände ni upp majeldar i det fria?

-Nej, inte på någon bestämd dag, men jag har varit med om det på vårsidan när det fanns tillgång till rishögar o.d. På samma sätt drack vi aldrig björksav på någon bestämd dag utan när som helst på våren. Första maj firades i min ungdom med demonstrationer, det var huvudpunkten på programmet.

-Förekom utflykter 1:a maj?

-De gick på utvärshus den dagen, det var allt! Hamnpaviljongen öppnades sålunda första maj. Hälsan öppnades också. Jag tror också att en del hälsingborgare brukade ta ut till Ramlösa.

ACC. N.R.

M 8444:11

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Sköken: HALSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Kristihimmelsfärdsdagen

firades iinte alls på något sätt. Den var inte första metardagen.

✓ Pingst.

-Vi majade alltid vid m i d s o m m a r och möjligent också vid pingst.

-Klädde ni sängarna med grönt?

-Å nej!

-Gav barnen föräldrarna en pingstkrans?

-Nej, sannerligen inte!

-Företogs utflykter från staden och varthän?

-Ja, man företog utflykter, därfor att man var ledig. Till Helsingör reste man varje söndag, men det har ingenting med högtiderna att göra.

-Klädde aldrig någon ung flicka ut sig till pingstbrud?

-Nej, det gjorde verkligen ingen, det försäkrar jag.

✓ Trefaldigheten

firades iinte på något sätt.

M. 8444 : 12.

ACC. N.R.

Landskap: S. k å n. e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Secken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

✓ Midsommar.

- Man sade bara midsommar här i Hälsingborg.
- Förekom lövmarknad i Hälsingborg?
- Nej, man köpte björklöv på torget, men någon lövmarknad var det inte. Jag kan inte minnas att vi hade löv inomhus, men dåremot hade vi alltid på balkongen.
- Förekom aldrig lövgubbar?
- Nej, det var bara i Strömstad som det förekom dylika.
- Midsommarbrudar?
- Nej!
- Midsommareldar?
- Ja, och i samband därmed kallade man de danska eldarna för Sankt Hanseldar.
- Majstång?
- Ja, det fanns majstänger på olika gårdar, kanske inte så mycket inne i själva staden som i utkanterna. Jag har sett stänger uppe på Liden i Långvinkelsgatan.
Majstången bestod av en lång stång med tvärslå. Nu ha de majstång på flera gårdar. Man ser sådana på många gårder och villor. År 1900 var jag i Skanör, och då var där en stor praktfull majstång, riggad som ett skepp. Min farfar hade alltid majstång i "Menlösa", som revs för ett par år sedan. På många gårdar förekom privat majstång. Däremot förekom ingen majstång på torget eller på någon annan offentlig plats. Hur midsommarnatten förflöt vet jag inte, eftersom jag var liten då. Jag fick inte vara uppe. Vi tillbringade i regel midsommarafhton hos min farfar och därifrån kunde vi se de danska eldarna. Några berömda spelmän var här inte.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o.

M 8444 : 13.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

Marknader i Hälsingborg.

—Marknaderna ägde rum på Stortorget, där det restes upp en mängd ständ. Kreaturen hade de på ett särskilt torg, som ligger vid Södra Hamnen. Så hade de på nuvarande Hamntorget. Där var plats för alla göingar, som sålde möbler och andra trädvaror. Göingarna sålde mycket stegar, men det som mest fångade blicken var möbler, såsom byråar o.d. Jag kan inte minnas att där var några nöjesarrangemang i samband med marknaderna. Nöjesfältet var på Gröningen där Sundstorget nu är, väster om Drottningtorget. Men detta nöjesfält slogs in- te upp enbart vid marknader utan när som helst.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M 8444:14

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Hovrättsnotarie John
Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: Pape
Uppteckningsår: 1941 Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jordbruk i Hälsingborg.

-Något jordbruk förekom inte i Hälsingborg på 90-talet. De hade dock svin, och dem hade de uppe vid Ringstorp. Där hade de svingårdar. Där låg en massa svingårdar, som tillhörde olika personer i staden. Men längre tillbaka var det mycket vanligt att de hade jordbruk, men därom kan vi ju läsa i skrift och få betydligt bättre upplysningar än genom den muntliga traditionen. Min mormor talade om att de drev ut korna genom gatorna, det är det enda som jag har hört.

Ljusfesterna

har jag inte hört talas om.

ACC. N.R.

M 8444:15

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pepe

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓Mårtens.

-Mårtens firades med gås och även med lutfisk. Svartsoppa förekom inte i mitt hem men väl krässoppa.

-Kallade ni mårtens för lilla jul?

-Ja, det har jag hört, men det var ingen allmän benämning. Hyresgästerna bjöds aldrig av hyresvärdarna.

-Brukade ungkarlarna bjudas vid mårtens?

-Et kunde väl hända, men det hade ingenting med högtiden att skaffa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o

M 8444:16.

Landskap: S. k. å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

V Lucia.

-Lucia firades i sällskapet "F.B.", som är ett ordenssällskap. Lucia firas där alltid. Lucia firades där mycket högtidligt, ty den 13 var sällskapets högtidsdag. Fråga bokhandlare Hillmer i Fågelsångsgatan. Han känner till den saken bättre än jag!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R.

M.8444:17

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Säcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓Julen.

-Julmarknad förekom inte i Hälsingborg. Vi bakade själva där hemma till julen. Bl.a. bakade vi "julkaka", som var en rund veteckaka med russin i. Så bakades klenor och småbröd av olika slag, gubbar, tuppar, hönor och hästar, som togs ut med formar. Mandelmusslor hörde alltied till julbaket. Vi bakade hemma i vår egen spis. Vi gick aldrig bort och fick bakat. Däremot slaktade vi inte och inte heller bryggde vi.

-Tog ni särskilda julbad?

-Det förekom väl, men det var inget "magiskt" med det. Jag vet att de brukade bada på lille julafton. Julgran hade vi alltid. Granarna köptes på förget vid Gröningen, nuvarande Sundstorget. Granen pryddes med prydnader från år 1888. Jag har alltidjämt dessa prydnader kvar. Äpplen bands i. I min barndom hade vi alltid paradisäpplen och dessutom korgar med nötter i. Det övriga var mest oätbart, alltså prydnadssaker. Det var julgranskonfekt, men de varo uppbländade med krita och socker. Så hade vi givetvis ljus samt flaggor från alla olika nationer. Papper klipptes i form av stegar, s.k., musatrappor. Några granar satte vi inte utanför porten på den tiden men väl på balkongen. Likaså sattes kärve upp åt fåglarna. Julträd förekom inte. Men på balkongen sattes som sagt alltid kärve, och den fick vi där vi köpte mjölk. Vi köpte mjölk från Berga gård, där nu kasernen ligger. Rummen pryddes inte med bonader e.d. Men vi hade särskilda dukar med tomtar på. Halm på golvet förekom inte, och några ljus stöpte vi inte heller. Vi hade Liljeholmens stearinljus. Julgransljusen varo av olika färger. Julhögar lades inte upp i mitt hem, men alla fattiga fick mat

Skriv endast på denna sida!

M.8444:18.

ACC. N.R.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

om de kom och ville ha. Julmaten bestod av skinka, som åts till frukosten. Till middagen hade vi fisk och gröt. Vi åt så fort min far blev fri. Han var nämligen affärsmann. Vi kunde alltså inte sätta oss till bords förrän han var klar i affären alltså mellan kl. 5-6. Julklappsutdelningen ägde rum före måltid. Vi åt i regel vid 8-tiden. Någon sen måltid vid midnatt förekom inte. Dopp i grytan förekom aldrig hos oss. Vad julafenton beträffar, så var det först dukat kaffe, och sedan delades julklapparna ut. Klapparna voro lagda i en stor korg. UtDELNINGEN försiggick i regel på precis samma sätt år från år, men en jul när jag var 4-5 år gammal, var min mormor utklädd till julbock, och hon kom då in med julklapparna till mig. Hon hade dragit ett getskinn på sig och hon hade dessutom ett par horn i pannan. Det blev aldrig upprepats flera gånger, eftersom jag blev mycket rädd för henne. Det var en sed som hon hade med sig från sitt hem. Hon var född i Helsingborg 1827. Efter utdelningen av julklapparna blev det sedan fisk och gröt. På juldagsmorgonen gick vi i julottan. Det var när jag var barn. Som vuxen har jag bara varit i ottan ett par gånger. Vi hade alltid tänt i fönstren, ty vi bodde alldeles intill kyrkan. Juldagen var vi alltid hos mina morföräldrar, aldrig någon annanstans. Annandag jul var vi alltid hos en bekant familj, och vartannat år var denna familj hos oss. Några andra besök hade vi inte.

ACC. N.R.

M.8444:19.

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen blåstes inte in, julen ringdes inte in, och julen sköts
inte in, i varje fall inte inne i själva staden. Julklappar
förekom alltid i mitt hem och likaså vers på paketen. Jul-
baler förekom inte förrän på nyåret. Mellandagarna var folk
i allmänhet upptagna hos släkt och vänner. Staffansgång eller
Staffanssjungning förekom inte. Hos oss stod alltid gröt och
salt kvar under julnatten. Det gör det fortfarande.

Skriv endast på denna sida!

M.8444:20.

ACC. N.R.

Landskap: S. k. å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Steken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Nyåret.

-Vakade ni in det nya året?

-Ja, men om de gjorde det före 1900, vet jag inte. Vi hade alltid inventering i affären, och biträdena brukade komma upp och få mat på nyårsnatten. Affärsmannen hade biträdena i maten på den tiden. Vi brukade alltid ha släktingar hos oss vid nyåret. Det nya året ringdes inte in förrän f.o.m. 1900. Det nya året sköts in med raketer och ryska smållare.

-Förekom nyårsvisiter?

-Ja, det förekom nog, att man hälsade på varandra.

-Hade ni nyårsbaler?

-Det kan jag inte komma ihåg, men det var alltid Oscarsbaler på rådhuset.

-Vem arrangerade dem?

-Det var nog privata arrangörer, fast att det var halvofficiellt. Jag var så liten då, så jag deltog inte i dylika evenemang. Balerna hade halvofficiell karaktär och öppnades av borgmästaren eller någon vid regementet.

-Sökte man förutspå framtiden vid nyåret?

-Nej, men däremot kände vi en familj, som hade en särskild sed. De hade alltid ljus på bordet/det var omkr. 1904-05/, och den vars ljus brann ned först skulle dö först. Mandel i grötens är det enda jag varit med om ifråga om nyårsskrock.

f.v.b.K.Q.

ACC. N.R.

M 8444:21

Landskap: Slik ånne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söken: HÄLSINGBORG

Hovrättsnotarie John

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

✓Stjärngossar
har jag inte sett några.

○ Tjugondagen.

-Då körde man ut julen. Granen skulle då kastas ut. Först skedde julgransplundringen och i allmänhet bars sedan granen ut på gården när den var plockad. Några följen drog inte omkring vid tjugondagen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

M. 8444:22.
ACC. N.R.

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vad skrämdde man barnen med?

-Sotaren var det vanliga. Busen sa' de också. Därtill kom någon levande person, som vi voro speciellt rädda för.

Namnsdag och födelsedag.

-Namnsdag firades inte i min barndom, men man blev ihågkommen i alla fall, visserligen inte med kalas. Några utklädningar i samband med dylika fester förekom aldrig, men det förekom sång och musik på jämna födelsedagar. Kvartetter ur Skånska Husarerna brukade engageras. De fick särskild ersättning för det.

f. v. b. M. R.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:o

M. 8444:23.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Söcken: HALSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jättar.

Inga sägner i samband med Helsingborg.

Sägner om troll.

D:o.

Bäckahästen.

-Jag kan tala om att min morfar en gång var ute och körde på landsbygden. Det var sent på kvällen när han kom tillbaka till Helsingborg och där till mörkt. När han skulle köra över Väla bro, kunde han inte få hästarna att gå, och när han kom hem berättade han vad han upplevat, och han sa' då att det säkert var Bäckahästen som förorsakat missödet. Morfar var född 1837 och det jag berättat har mormor talat om.

Varulvar.

-I Stattena huserade förr en varulv.

Gastar.

-Något om gastarna kan jag inte erinra mig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M.8444:24

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Soeken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

Skävergummor.

—Den gumma som jag kommer ihåg var Pålsjögumman, som bodde i ett litet hus. Jag var aldrig hos henne, men jag kände många pojkar, som varit där. Hon mätte dem med röd tråd, och så fick de dricka ur en huvudskalle eller kalott

Sägner om brott och ogärningar.

—Det finns det många. Svärfar har en som jag inte tecknat upp, men den skall jag ta och teckna upp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R.

M 8444:25

Landskap: S. k. å. n. e.

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Silla-Bengt

var ett av de största original som funnits i Hälsingborg. Jag kan en mycket rolig historia om honom. Han var litet fnoskig men snäll och beskedlig. Han gick som ett slags springpojke åt fiskhandlarna nere i hamnen. Han var ifrån Råå. Vad han hette till efternamn minns jag inte. Han gick också som skickebud för slaktarna och bar ett tråg på axeln. De hade särskilda köttråg på den tiden som de bar varorna i. Alla pojkar som han mötte skojsade med honom. Han gick i trätofflor och yllemössa, en luva, och alla pratade med honom när de mötte honom på gatan. Med tiden blev han gammal men man märkte det knappt, för det var något naivt och ungdomligt över honom. Till sist kom han på fattighuset, där han dog.

Fattighjonen blevo en dag missbelåtna med kosthållningen, och de skulle då klaga för Munkberg, som var föreståndare för försörjningshemmet. De skickade Silla-Bengt till Munkberg. Munkberg blev emellertid arg och körde ut Silla-Bengt, men innan denne försvann sade han:

—Får vi inte bättre mat, så går vi allesammans, och så kan ni ta mig sjutton ta fattighushjonen væifrån ni vill!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8444:26.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

Busen Ancarcrona.

"Busen Ancarcrona var hamnbuse. Det var en lång, gänglig karl. Det påstods att han hörde till släkten Ancarcrona. Han var en sådan där torghängare, som hjälpte till med vad som helst.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8444:27

Landskap: S. k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bengt Scheer.

—Bengt Scheer hade tidigare varit polis. Det var en ganska liten och satt man och så hade han ett rödaktigt, stripigt skägg. Han gick omkring på gatorna med en stor käpp i handen. Det verkade som om han gick på sina gamla pass, långt efter det han fått avsked från sin tjänst som poliskonstapel. Men rätt vad det var kunde han stanna framför fönstren och så började han niga och dansa så nätt. I regel var det en söt flicka bakom fönstret, eljest neg han inte. Ofta fick han en skara pojkar efter sig, som gjorde narr åt honom. Jag har själv varit med i en sådan hop och sett på hans dumheter. Han tog då sin käpp och hotade oss med den. Han levde en god bit in på 1900-talet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8444:28.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Hälsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stjärnkikaren.

-Stjärnkikaren var också ett av Hälsingborgs original. Det var en medelstor man, och han gick alltid med en käpp på ryggem och så kikade han uppåt. Det var också en gatufigur, som man lade märke till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. *M. 8444:29.*

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress: Hovrättsnotarie John

Socken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Pape

Uppteckningsår: 1941

Född år 1889 i Helsingborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Offerkällor.

-Inte i min tid, men vi haft en fornämlig källa i Hälsan.

Spöken och spökhistorier.

-Jag känner inte till mer än en spökhistoria. Det var i Storgatan 9 vid apoteket. Huset har varit min fars, men det ägdes i slutet av 90-talet av tullen. Det var tullförvaltarens bostad, men så stod det tomt några år, och så sa' de att det spökade där. Jag minns en kväll när jag var åtta år att en massa män stod på gatan utanför och väntade på att det skulle hända något där. Hur spökerierna yttrade sig vet jag inte. Jag var bara med om attstå utanför och titta om det skulle bli något.

Skriv endast på denna sida!